

18. Gotes d'aigua

Aigua, aigua per tot arreu i ni una gota per beure

Temes	Medi ambient, Drets humans
Nivell de dificultat	Nivell 2
Edat recomanada	7-13 anys
Temps estimat	60 minuts
Grup	5-20 infants
Tipus d'activitat	Aprenentatge basat en l'experiència, prioritats, debat
Resum	Els infants han de decidir com fer servir l'aigua per tal de no malgastarla. Debaten sobre la importància de les accions individuals per preservar un dels recursos més importants per al medi ambient.
Objectius	<ul style="list-style-type: none"> • Conscienciar sobre l'ús sostenible dels recursos naturals en la vida diària. • Debatre sobre possibles maneres de protegir l'aigua i el medi ambient en general. • Contribuir a què els infants siguin conscients dels seus drets. • Animar a la presa de decisions individuals per un ús sostenible dels recursos i l'estalvi d'aigua.
Preparació	<ul style="list-style-type: none"> • Preparem tants gots o tasses com infants tinguem al grup. • Omplim una ampolla de dos litres d'aigua. Ens assegurem que tenim prou aigua per omplir tots els gots. Si el grup és més gran, preparem més ampolles. • Preparem un bol o gibrell per a l'aigua estalviada. • Fem una còpia de la «gota d'aigua» que hi ha al material fotocopiable per a cada infant.
Material	<ul style="list-style-type: none"> • Ampolles de dos litres • Gots o tasses per a cada infant • Una cullereta de postres per a cada infant • Un bol per guardar tota l'aigua estalviada en comú • Paperògraf • Paper i llapis

Instruccions

1. Demanem als infants que pensin en tantes raons com puguin per les quals l'aigua és important (p. ex. per a les plantes, els animals, els éssers humans, la indústria, l'agricultura, l'oci) i els presentem la idea de l'estalvi de l'aigua, tot fent preguntes com:
  - a. On es pot trobar aigua a la Terra? (oceà, casquets polars, deus)
  - b. Quin percentatge de l'aigua de la Terra és útil per als éssers humans? (97% oceà, 2% casquets polars, només l'1% de l'aigua dolça és útil)
  - c. Com seria la vida a la Terra sense aigua? I amb menys aigua?
  - d. Hi ha aigua dolça a tota la Terra per igual?
  - e. Quins fenòmens especials fan avui perillar que en el futur hi hagi suficient quantitat d'aigua dolça?
2. Fem una pluja d'idees per crear una llista dels usos que cada infant dona a l'aigua cada dia (p. ex. per cuinar, per banyar-se o dutxar-se, per tirar de la cadena, per rentar la roba) i els anotem en el paperògraf o a la pissarra.
3. Expliquem que aquesta activitat els posarà el repte de decidir com fer un ús més responsable de l'aigua. Els ensenyem una ampolla i els demanem que imaginin que aquesta és tota l'aigua que el grup tindrà per tot un dia: han d'anar amb compte de no malgastarla.
4. Donem un got a cada infant per a què l'omplim amb aigua de l'ampolla; aquest got representa la quantitat d'aigua que tenen individualment per un dia. Els fem endevinar quanta aigua fan servir en un dia (a Europa

ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS
 Impressió amb finalitat educativa descarregada
 des del web aheadedu.org/PetitCompass

la mitjana és aproximadament 135 litres/dia). Mentre agafen els gots, els recordem la llista que han fet al pas 2 sobre les maneres d'utilitzar l'aigua.

5. Demanem als infants que decideixin com podrien fer petits canvis en els seus hàbits diaris per poder estalviar aigua i els deixem una mica de temps perquè es decideixin. Proposem que una cullerada d'aigua representarà un litre i caminem entre el grup demanant a cada infant que presenti la seva decisió posant les cullerades d'aigua que hagi decidit que puguin estalviar en el bol del grup. Demanem als infants que escriguin les seves idees a la «gota d'aigua» del material fotocopiable que se'ls pot donar en aquell moment.
6. Quan tots els infants hagin parlat, els expliquem que l'aigua que han decidit estalviar pertany a tot el grup, i que el bol estarà ple sempre que cada infant continuï estalviant aigua cada dia. Si no és així, el grup es quedarà sense aigua. En aquest moment, el grup ha de decidir com fer servir aquest recurs comú en el seu entorn. Demanem als infants que decideixin en grup com volen fer servir la seva aigua comuna. Es pot reciclar una part de l'aigua?

Reflexió i avaluació final

1. Reflexionem sobre l'activitat fent preguntes com ara:
  - a. Ha estat fàcil pensar en tots els usos que donem a l'aigua cada dia?
  - b. Us heu adonat d'alguna cosa nova sobre l'ús que donem a l'aigua? Sobre l'ús que les famílies donen a l'aigua? I sobre l'aigua que s'usa als llocs públics (p. ex. escoles, hospitals, edificis i parcs públics)? De quina manera heu decidit renunciar a una part de la vostra aigua diària?
  - c. Quines maneres d'estalviar aigua són realistes per a la vostra vida diària? Quines maneres d'estalviar aigua serien complicades de mantenir en el dia a dia?
  - d. Ha estat complicat prendre una decisió sobre com utilitzar l'«aigua comuna»? Us sentiu satisfets amb la decisió presa pel grup pel que fa a aquesta aigua? Se us acudeixen altres maneres de fer-la servir?
2. Guiem els infants per tal que generalitzin sobre l'estalvi d'aigua:
  - a. Per què és important estalviar aigua?
  - b. Què passa quan les persones no tenen accés a l'aigua suficient per cobrir les seves necessitats?
  - c. D'on ve l'aigua per a usos comunitaris? Com ens arriba a nosaltres?
  - d. La nostra comunitat malgasta una part d'aquesta aigua?
3. Relacionem l'activitat amb els drets humans fent preguntes com ara:
  - a. L'aigua és fonamental per a la vida i la supervivència. Quins altres recursos naturals tenen un paper fonamental per a la vida i la supervivència?
  - b. Tenen totes les persones accés a aquests recursos, com ara aigua potable o un entorn i un aire sense contaminar? Què passa si es tenen aquests recursos, però no són de qualitat?
  - c. Qui té la responsabilitat d'aportar aquests recursos i que siguin de bona qualitat?
  - d. Els infants poden fer alguna cosa per assegurar-se que tothom té accés a recursos ambientals de bona qualitat?

Al final de la reflexió demanem als infants que tornin a mirar les seves «Gotes d'aigua» i afegixin d'altres idees sobre com estalviar aigua i com fer-la servir en el seu entorn. Pengem les «Gotes d'aigua» en algun lloc de la sala per tal que els infants puguin tornar-s'hi a referir en el futur.

Suggeriments de continuïtat

- L'activitat «36. Un món meravellós» també anima els infants a aprofundir en el seu concepte de medi ambient saludable i segur.
- Utilitzem el plantejament proposat en aquesta activitat per valorar d'altres recursos fonamen-

tals i com aquests afecten les vides dels infants (p. ex. aire net, menjar sa i nutritiu, electricitat, gas i petroli). De la mateixa manera, valorem com els mateixos infants podrien estalviar aquests recursos (p. ex. reciclant, fent servir diferents papereres pels diferents residus, fent servir el transport públic, utilitzant recursos renovables, etc.).

- Investiguem sobre la situació en països que no tenen un accés adequat a l'aigua potable (p. ex. el nord d'Àfrica o l'Orient Mitjà).
- Aprenem més coses sobre el problema de l'aigua (p. ex. amb pel·lícules, documentals, mites i llegendes populars, articles de diari, etc.). Destaquem la relació existent entre les accions individuals i l'estalvi d'aigua, en aquest cas concret, i el dret als recursos, el desenvolupament sostenible i el dret a la vida, de manera més abstracta.

Propostes d'acció

- Desenvolupem plans d'acció en grup per a l'estalvi d'aigua. Amb instruments de mesura com una ampolla de 500 ml i una galleda de 10 l, els infants poden mesurar aproximadament quanta aigua fan servir en un dia. Poden apuntar-la cada dia durant una setmana. En tornem a parlar més o menys una setmana després per veure si per als infants ha estat difícil estalviar aigua i si pensen que és útil fer-ho.
- Ens posem en contacte amb els pares i les mares o els adults que visquin amb els infants per preparar-los per a la setmana d'estalvi d'aigua.
- Juguem a fer una patrulla anticontaminació amb els infants. Si hi ha un estany o riu a prop de l'escola, l'anem a observar. Mirem si hi ha deixalles a l'aigua o la riba. Com s'utilitza aquesta aigua?
- Fem una passejada pel barri amb els infants i identifiquem com es recullen les escombraries, analitzem i expliquem als infants com es processen les escombraries i també per què és important viure en un entorn net.
- Treballem sobre les idees que han tingut els infants per canviar el seu comportament en relació amb els recursos que tenen (p. ex. menjar saludable, aigua, llum, gas, etc.). Els ajudem a comprendre que cada acció personal està relacionada amb el context global i que cada canvi individualment pot suposar una diferència en l'ús sostenible dels recursos.

Consells per a la facilitació

- Ajudem els infants a comprendre que la manera en què es protegeix «l'entorn» depèn del respecte als drets humans i el dret a la supervivència que té cada ésser humà.

Variacions

Amb infants més grans, la discussió es pot derivar cap a drets més abstractes com els drets als recursos, al desenvolupament sostenible i a la vida amb preguntes com ara:

- Què es pot fer per respectar el dret de tothom a l'aigua i a tots els recursos de la Terra?
- Hi ha d'altres recursos limitats a la Terra?
- Què es pot fer per permetre que les futures generacions visquin en un món amb accés als recursos que necessitaran per poder viure?

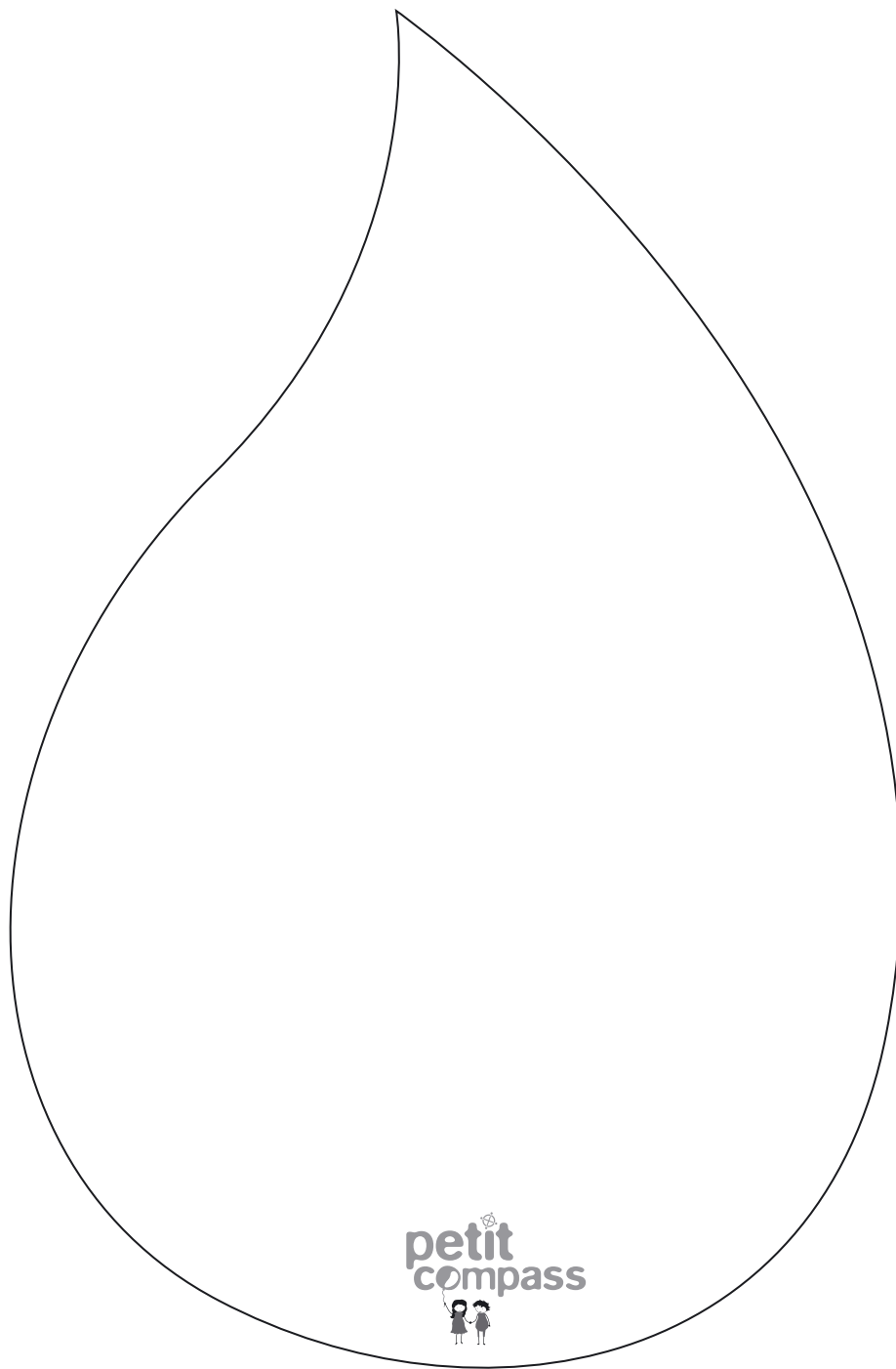
Per a més informació

El quadern d'exercicis *A Trip with Drip – The Water Drop (Un viatge amb Drip, la gota d'aigua)*¹ conté xifres bàsiques, informació interessant i diverses activitats d'aprenentatge basat en l'experiència sobre diferents aspectes relacionats amb l'aigua. Conté informació i eines pràctiques sobre com estudiar l'origen de l'aigua, la quantitat d'aigua que fem servir els éssers humans, la manera en què les persones utilitzem l'aigua per a usos agrícoles, industrials i domèstics, i el problema de la contaminació de l'aigua.

MATERIAL FOTOCOPIABLE: UNA GOTTA D'AIGUA

ASSOCIACIÓ D'EDUCADORS EN DRETS HUMANS
Impressió amb finalitat educativa descarregada
des del web aheadedu.org/PetitCompass

Referències

1. *A Trip with Drip - The Water Drop*, UNEP and Centre for Environment Education (CEE) India, 2005. <http://unep.org/publications/search/pub_details_s.asp?ID=3729>

